

ЗАЈЕДНИЧКА ПОЗИЦИЈА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Поглавље 30: Економски односи са иностранством

Ова позиција Европске уније заснива се на њеној општој позицији за Конференцију о приступању са Србијом (CONF-RS 1/14), и у складу је са преговарачким принципа који су на истој потврђени, нарочито:

сваки став који исказе било која страна у погледу неког преговарачког поглавља неће ни на који начин прејудуцирати позицију која се може заузети у другим поглављима;

договори - чак и парцијални договори - постигнути у току преговора о поглављима који се проверавају сукцесивно не могу се сматрати коначним све док се не постигне свеобухватан договор;

као и на захтевима из тачака 23, 28, 42 и 47 Преговарачког оквира.

Европска унија подстиче Републику Србију да настави са процесом усклађивања са правним тековинама ЕУ и њиховим делотворним спровођењем и применом, и да уопште пре приступања развије политике и инструменте што је могуће ближе онима у ЕУ.

ЕУ констатује да Србија, према својој преговарачкој позицији CONF-RS 9/17, прихвата правне тековине ЕУ у оквиру поглавља 30 које су на снази од 1. јануара 2017. године, те да Србија изјављује да ће бити спремна да исте спроведе до дана приступања ЕУ.

Заједничка трговинска политика

ЕУ констатује посвећеност Србије да од датума приступања у потпуности примењује заједничку трговинску политику ЕУ.

ЕУ констатује посвећеност Србије да има неопходне административне капацитете за спровођење заједничке трговинске политике ЕУ.

ЕУ констатује посвећеност Србије да постане члан Светске трговинске организације (СТО) пре приступања Европској унији. ЕУ констатује да је Србија поднела захтев за чланство у СТО 2005. године. ЕУ и Србија су завршиле билатералне преговоре 2011. године. Међутим, Србија још треба да закључи билатералне преговоре са четири чланице Светске трговинске организације (САД, Бразилом, Украјином и Русијом) који су тренутно блокирани делимично због закона Србије о Генетски модификованим организмима (ГМО), који забрањује сваку трговину генетски модификованим производима, а делимично због захтева за већом либерализацијом.

ЕУ је царинска унија у смислу одредаба СТО. ЕУ и све њене државе чланице су чланице СТО. Имајући у виду правне тековине ЕУ у погледу њене заједничке трговинске политике, потребно је да Србија постане члан СТО пре придруживања Европској унији. Штавише, чим постане чланица СТО, Србији мора да обезбеди да своје националне позиције постепено усклађује са позицијама ЕУ, како би олакшала транзицију свог чланства у СТО као чланица ЕУ и обезбедила капацитет за спровођење обавеза ЕУ на дан приступања Европској унији.

ЕУ подстиче Србију да убрза преговоре и усвоји неопходне законодавне реформе потребне за приступање СТО. У случају да Србија наиђе на неразумна блокирања њене пријаве за чланство у СТО, ЕУ ће се вратити на ово поглавље, по потреби.

Као и досад, ЕУ ће и даље подржавати процес приступања Србије СТО, који свакако мора бити убрзан да би се обезбедило усклађивање националних позиција Србије у СТО са позицијама ЕУ. ЕУ позива Србију да се прогресивно усклађује са политикама и позицијама ЕУ чак и пре него што постане члан Светске трговинске организације.

ЕУ констатује припреме Србије у области трговинских препрека, трговинских одбрамбених инструмената, царинских тарифа и квота, као и у погледу Општег система преференцијала. ЕУ позива Србију да настави са овим радом, нарочито у погледу унапређења својих административних капацитета, како би обезбедила потпуну примену правних тековина ЕУ од датума приступања.

Извозна кредитна агенција Србије не послује по основу дугорочног плана осигурања извоза, на који би се примењивали прописи из овог поглавља. ЕУ констатује посвећеност Србије да измени своје законодавство по потреби како би га у потпуности ускладила са правним тековинама ЕУ.

ЕУ поздравља актуелне напоре Србије да приступи Васенарском аранжману, што би олакшало припреме за спровођење правних тековина ЕУ у погледу робе двоструке намене. ЕУ даље позива Србију да настави са припремама у области трговине робом двоструке намене, нарочито у погледу преосталих законодавних усклађивања и побољшања својих административних и контролних капацитета, као и у области трговине робом која се може користити за смртну казну, мучење или друге видове окрутног, нехуманог или деградирајућег поступања или кажњавања.

ЕУ констатује да Србија није учесница Кимберли процеса у вези са трговином небрушеним дијамантима. ЕУ наглашава да ће, у оквиру ЕУ, Србија аутоматски постати учесница Кимберли процеса од датума приступања Европској унији. ЕУ констатује посвећеност Србије припремама за примену ове уредбе којом се преносе захтеви у погледу Кимберли процеса у правни поредак ЕУ и позива Србију да настави са припремама, како би обезбедила пуну примену и спровођење ове уредбе од датума приступања.

ЕУ наглашава да ће се, у складу са тачком 26 Преговарачког оквира, у периоду до приступања од Србије захтевати да постепено усклађује своје политике према трећим земљама и своје позиције у оквиру међународних организација са политикама и позицијама усвојеним од Европске уније и њених држава чланица.

ЕУ констатује посвећеност Србије да блиско сарађује са Европском комисијом у погледу свих промена у трговинској политици у претприступном периоду. ЕУ позива Србију да се прогресивно усклађује са политикама и позицијама ЕУ према трећим земљама и у оквиру међународних организација.

Билатерални споразуми са трећим земљама

ЕУ наглашава да је дужност Србије да обезбеди да након приступања сви њени међународни споразуми, а нарочито сви споразуми о трговини или билатерални инвестициони уговори између Србије и трећих земаља, буду усклађени са правним тековинама ЕУ.

ЕУ подсећа да ће се од Србије захтевати да раскине све постојеће билатералне споразуме између Србије и трећих земаља и све друге међународне споразуме које је Србија закључила а који нису компатибилни са обавезама које проистичу из чланства ЕУ .

ЕУ констатује посвећеност Србије да у потпуности откаже све споразуме о слободној трговини до датума приступања и да обезбеди да сви споразуми о трговини, инвестицијама и економској сарадњи, као и други релевантни споразуми буду усаглашени са правним тековинама ЕУ.

Србија се позива да редовно извештава ЕУ о садржини свих преговора са трећим земљама у том погледу и да такве преговоре координише са Комисијом.

ЕУ наглашава да сваки нови трговински споразум који би Србија могла закључити са трећом земљом од сада па до датума приступања треба да садржи одредбу која омогућава Србији да раскине споразум, пре приступања, без захтева за било каквом надокнадом од стране ЕУ.

ЕУ позива Србију да настави са активним учешћем у Споразуму о слободној трговини у Централној Европи (ЦЕФТА) у периоду до приступања.

Развојна политика

ЕУ констатује добијену информацију у погледу припрема Србије у области развојне политике и њених планова у испуњавању захтева ЕУ. ЕУ подстиче Србију да настави са изградњом административних и финансијских капацитета потребних за испуњавање њених обавеза, укључујући и њену улогу у доприношењу реализацији циљева Званичне развојне помоћи ЕУ (ОДА).

ЕУ подсећа да ће о доприносу Србије Европском развојном фонду (ЕРФ) одлучити Савет након приступања Србије Европској унији, у складу са Интерним споразумом о оснивању Европског развојног фонда.

Хуманитарна помоћ

ЕУ констатује учешће Србије у Механизму цивилне заштите ЕУ. ЕУ констатује да се о хуманитарним доприносима још увек одлучује на основу сваког појединачног случаја.

ЕУ констатује планове Србије у погледу учешћа у хуманитарној политици ЕУ и у погледу потпуног законодавног усклађивања са правним тековинама ЕУ у овој области. ЕУ подстиче Србију у изградњи финансијских и административних капацитета потребних за испуњавање обавеза.

* * *

С обзиром на тренутно стање припрема у Србији, ЕУ констатује да, подразумевајући да Србија мора да настави да остварује напредак у усклађивању са правним тековинама и спровођењу правних тековина које подразумева поглавље о Економским односима са иностранством, ово поглавље може бити привремено затворено искључиво када се ЕУ сагласи да су испуњена следећа мерила:

- Србија треба да приступи СТО и обезбеди напредак у погледу усклађивања са позицијама ЕУ у СТО;
- Србија треба да представи Комисији акциони план за преостале припреме у погледу усклађивања законодавства, усклађивања међународних споразума са правним тековинама ЕУ и побољшања административних и контролних капацитета ради обезбеђивања пуне примене и спровођења правних тековина ЕУ у овом поглављу од дана приступања.

Праћење напретка у усклађивању са правним тековинама ЕУ и њиховог спровођења наставиће се током преговора. ЕУ наглашава да ће посветити посебну пажњу праћењу свих горенаведених специфичних питања ради обезбеђивања административних капацитета Србије и њених капацитета да заврши усклађивање са правним тековинама ЕУ о економским односима са иностранством. Посебно треба размотрити везе између овог поглавља и других преговарачких поглавља. Коначна оцена усклађености српског законодавства са правним тековинама ЕУ и њених спроведбених капацитета може бити дата само у каснијој фази преговора. Поред свих информација које ЕУ може захтевати за потребе преговора у овом поглављу, а које треба доставити Конференцији, ЕУ позива Србију да редовно доставља детаљне писане информације Савету за стабилизацију и придруживање о напретку у спровођењу правних тековина ЕУ.

Имајући у виду сва горенаведена разматрања, Конференција ће морати да се врати на ово поглавље у одговарајућем тренутку.

Осим тога, ЕУ подсећа да може доћи до усвајања нових правних тековина ЕУ у периоду између 1. јануара 2017. године и закључивања преговора.
